
S A J T Ó K Ö Z L E M É N Y

Budapest, 2012. június 19.

Megkezdődött a szünidő, itt a diákmunka szezonja

Hogyan kell adóznia a „dolgozó” tanulónak?

Véget ért a 2011/2012-es tanév. A nyári szünidőt töltő diákok zöme – a tapasztalatok alapján – munkát vállalva egészíti ki „zsebpénzét”, ám ennek a munkavállalásnak is vannak adózással összefüggő szabályai. Az alábbiakban néhány, a diákok foglalkoztatására, munkavállalására vonatkozó alapvető fogalmat és szabályt írunk le.

Ki vállalhat munkát?

A munka törvénykönyve szerint a 16. életévét betöltött személy létesíthet munkaviszonyt munkavállalóként. A törvény azonban – iskolai szünet időtartama alatt – annak a 15. életévét betöltött tanulónak is engedélyezi a foglalkoztatását, aki általános iskolában, szakiskolában vagy középiskolában nappali rendszerű képzésben folytatja tanulmányait.

Van-e teendő a munkavállaláshoz kapcsolódóan a NAV-nál?

A munkavégzés bármely formájához szükséges, hogy a magánszemély (jelen esetben a tanuló) rendelkezzen **adóazonosító jellel**. Amennyiben valaki még nem rendelkezik adóazonosító jellel, akkor ehhez adókarttyát kell igényelnie a NAV-nál, amit a **12T34-es** nyomtatvány kitöltésével és az adóhatósághoz való eljuttatásával tehet meg. *A nyomtatvány beszerezhető az ügyfélszolgálatokon vagy letölthető a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu).*

Milyen módon foglalkoztathatók a diákok?

A tanuló – mindenki máshoz hasonlóan – alkalmazható:

- munkaviszonyban;
- munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban (pl. megbízási szerződéssel); vagy
- egyszerűsített foglalkoztatás keretében, háztartási alkalmazottként (pl. babysitter).

A fentiekén túl több, kizárólag a diákok munkavállalásához kötődő foglalkoztatási forma is létezik, mint például az iskolaszövetkezetben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló munkavégzése, tanulószerveződés, a hallgatói szerveződés és az együttműködési megállapodás alapján történő munkavégzés.

Milyen adó, illetve járulék kötelezettségek vannak az egyes jogviszonyokban?

a.) A foglalkoztatás legjellemzőbb esete, amikor a tanuló munkaszerződés alapján **munkaviszony** keretében végez munkát. A bérjövedelem nem önálló tevékenységből származó jövedelem, így azzal szemben költség nem számolható el. **A munkáltató az általános szabályok szerint köteles levonni és megfizetni a személyi jövedelemadó-előleget.** Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek 2 millió 424 ezer forintot meghaladó részét adóalap-kiegészítés terheli (szuperbruttósítás). Amennyiben

a tanuló összes összevonás alá eső jövedelme ezt az értékhatárt meghaladja (pl. azért, mert van ingatlan tulajdona, amit bérbe ad), akkor célszerű a munkáltató részére nyilatkozni arról írásban, hogy a bér egészére kéri az adóalap-kiegészítést (az adóalap-kiegészítés a jövedelem 27 százaléka). Diákok esetén ilyen nyilatkozattételre csak ritkán kerülhet sor, hiszen jellemző jövedelmük az ösztöndíj, az pedig adómentes jövedelem, amit bevallani sem kell. Az összevont adóalap után fizetendő adó mértéke 16 százalék. A diáknak az adóévben megszerzett jövedelméről - a munkáltató által kiállított igazolás alapján - az adóévet követő év május 20-ig kell elkészítenie '53-as személyi jövedelemadó bevallását.

A munkaviszony keretében foglalkoztatott tanuló a Tbj. szabályai szerint biztosítottá válik és ennek okán a természetbeni egészségbiztosítási ellátáson túl a társadalombiztosítás valamennyi ellátására is jogosultságot szerez. A tanulónak juttatott járulékalapot képező jövedelem után a tanuló 8,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, továbbá 10 százalék nyugdíjjárulékot fizet. A tanulónak ezzel kapcsolatban kötelezettsége nincs, a járulékok levonásáról és azok adóhatósága felé történő bevallásáról, befizetéséről foglalkoztatója gondosodik.

b.) A munkavégzés másik tipikus esete a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban végzett diákmunka. Ide tartozik, ha a tanulóval **megbízási szerződést kötnek**.

A megbízási szerződés alapján kapott díjazás önálló tevékenységből származó bevételnek számít, mellyel szemben lehetőség van a költségelszámolásra. Ennek kétféle módja van: a tételes-, illetve a bizonylat nélküli költségelszámolás. Az önálló tevékenységből származó bevétel esetében is az adó alapját – a munkaviszonyból származó jövedelemhez hasonlóan – a jövedelem után kell megállapítani. Az adó mértéke ebben az esetben is 16 százalék.

A megbízási szerződéssel foglalkoztatott diákok a munkaviszonytól eltérően nem lesznek automatikusan biztosítottak. Ilyenkor a biztosítottá válás törvényben előírt feltétele, hogy a foglalkoztatott (a diák) havi díjazása elérje a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér összegének 30 százalékát, illetve naptári napokra nézve annak 30-ad részét. Jelenleg a minimálbér összege: 93.000 forint, melynek 30 százaléka 27.900 forint. Ha a biztosítási jogviszony létrejön, a tanuló 10 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot, valamint összesen 7 százalék egészségbiztosítási járulékot fizet. A járulékokat ebben az esetben is foglalkoztató vonja le és gondosodik annak az adóhatóság felé történő bevallásáról is (a tanulónak ezzel kapcsolatban kötelezettsége nincs).

Abban az esetben, ha a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatott diák havi díjazása nem éri el a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér összegének 30 százalékát, biztosítási jogviszony nem jön létre. A tanulótól ilyen esetben nem von le a megbízó egyéni járulékot.

A kifizető köteles a tanuló részére olyan igazolást átadni, amiből kiderül a tanuló bevétele, annak jogcíme, a levont járulékok és az adóelőleg összege.

c.) Egyszerűsített foglalkoztatás keretében létesíthető munkaviszony:

- mezőgazdasági, továbbá turisztikai idénymunkára vagy
- alkalmi munkára.

Alkalmi munkának minősül a munkáltató és a munkavállaló között

- a) összesen legfeljebb öt egymást követő naptári napig, és
- b) egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb tizenöt naptári napig, és
- c) egy naptári éven belül összesen legfeljebb kilencven naptári napig létesített, határozott időre szóló munkaviszony.

A foglalkoztatással kapcsolatos közterhet a munkáltató fizeti, a munkavállaló diákokat nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék, egészségügyi hozzájárulás és személyi jövedelemadóelőleg-fizetési kötelezettség nem terheli.

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett munka ellenértéke az Szja tv. rendelkezése szerint munkaviszonyból származó, ezen belül bérjövedelemnek minősül.

A munkavállalónak az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedeleméről csak akkor kell az adóévet követő év május 20-ig elkészítenie az '53-as személyi jövedelemadó bevallását, ha

– külföldi személy

vagy

– egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme az adóévben a 840 ezer forintot meghaladja

vagy

– az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme mellett egyéb, adóbevallási kötelezettség alá eső jövedelme is volt.

A nyári szünetben dolgozó diákok esetében ez azt jelenti, hogy nem kell bevallást benyújtaniuk az adóévet követően, mivel a legtöbb diáknak a nyári keresetén túl csak ösztöndíja van.

d.) A tanulónak, hallgatónak *iskolaszövetkezet tagjaként végzett munkájáért kifizetett összeg* munkaviszonyból származó jövedelemként lesz adóköteles. Az iskolaszövetkezet nappali tagozatos tanuló, hallgató tagja a Tbj. szabályai szerint nem minősül biztosítottnak, ezért az iskolaszövetkezet tagjaként végzett munkával összefüggésben a tanulónak járulékfizetési kötelezettsége nincs.

e.) Háztartási munkának minősül: kizárólag a természetes személy és a háztartásában vele együtt élő személyek, továbbá közeli hozzátartozói mindennapi életéhez szükséges feltételek biztosítását szolgáló következő tevékenységek: lakás takarítása, főzés, mosás, vasalás, gyermekek felügyelete, házi tanítása, otthoni gondozás és ápolás, házvezetés, kertgondozás.

Amennyiben a tanuló, hallgató háztartási alkalmazottként ilyen munkát végez, akkor a Tbj. szabályai szerint nem lesz biztosított, és az e tevékenységéért kapott jövedelme után adó- és járulékfizetés nem terheli. Adózással kapcsolatos kötelezettség csak a munkáltatónál jelentkezik.

A diákok nyári munkavállalásával kapcsolatos részletes tájékoztató érhető el a Nemzeti Adó- és Vámhivatal www.nav.gov.hu internetes felületén.

**Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága**